

Olsztyn, dnia 11 kwietnia 2014 r.

PS-IV.EK.431.5.15.2013

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
w Bartoszycach

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.), zwanej dalej ustawą, zespół kontrolny Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, przeprowadził w dniach 21-25 października 2013 r. kontrolę kompleksową Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bartoszycach. Przedmiotem kontroli była ocena realizacji ustawowych zadań samorządu gminnego z zakresu pomocy społecznej oraz zgodność zatrudnienia pracowników z ustawowymi wymogami kwalifikacyjnymi.

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia 2012 r. do 25 października 2013 r. Ustalenia z kontroli zostały szczegółowo opisane w protokole, podpisanym przez kierownika kontrolowanej jednostki w dniu 25 marca 2014 r. Zastrzeżeń do protokołu nie wniesiono.

Gmina Bartoszyce posiada przyjętą uchwałą Rady Gminy „Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Bartoszyce na 2015”. Strategia zawiera niezbędne elementy wymienione w art. 16 b ust. 2 ustawy.

Dokumentami regulującymi funkcjonowanie Ośrodka są statut i regulamin organizacyjny.

Dokonując oceny kwalifikacji kadry Ośrodka stwierdzono, że kierownik GOPS spełnia wymogi kwalifikacyjne określone w art. 122, natomiast pracownicy socjalni spełniają wymogi kwalifikacyjne określone w art. 116 i 156 ustawy.

W okresie objętym kontrolą pracownicy Ośrodka uczestniczyli w szkoleniach z zakresu pomocy społecznej, natomiast nie uczestniczyli w szkoleniach z zakresu kodeksu postępowania administracyjnego.

W wyniku dokonanych czynności kontrolnych ustalono, że pracownicy socjalni otrzymywali dodatek przysługujący im na podstawie art. 121 ust. 3a ustawy.

Odnosząc się do norm zatrudnienia określonych w art. 110 ust. 11 ustawy, tj. jeden pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców stwierdzono, że kontrolowana jednostka spełnia je. W dacie kontroli na 1 pracownika socjalnego przypadało 1885 mieszkańców.

Gmina Bartoszyce nie realizuje zadań własnych o charakterze obowiązkowym określonych w art. 17 ust. 1 pkt. 7, 8, 9, tj. nie przyznaje i nie wypłaca zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, nie przyznaje zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego oraz nie opłaca składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem, z uwagi na niewystępowanie potrzeb - brak wniosków z prośbą o udzielenie pomocy w ww. zakresie. Nie realizuje również zadania określonego w art. 17 ust. 1 pkt. 12 tj. nie prowadzi i nie zapewnia miejsc w mieszkaniach chronionych, natomiast zadanie określone w art. 17 ust. 1 pkt. 11 realizuje częściowo tzn. organizuje i świadczy usługi opiekuńcze, natomiast nie organizuje i nie świadczy specjalistycznych usług opiekuńczych.

Spośród zadań własnych gminy o charakterze fakultatywnym, określonych w art. 17 ust. 2

ustawy, Gmina nie realizuje zadania o którym mowa w pkt. 2. W okresie objętym kontrolą nie odnotowano żadnego wniosku z prośbą o udzielenie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie. Nie realizuje także zadania o którym mowa w ww. artykule w pkt. 3, tj. nie prowadzi domów pomocy społecznej. W razie potrzeby kieruje swoich mieszkańców do domów pomocy społecznej funkcjonujących na terenie innych gmin, ponosząc jednocześnie koszty związane z odpłatnością za ich pobyt.

Z zadań zleconych z zakresu administracji rządowej określonych w art. 18 ust. 1 ustawy Gmina realizuje zadania zawarte w pkt. 6 i 9 tj. realizuje rządowy program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” i wypłaca wynagrodzenie za sprawowanie opieki. Zadań zawartych w pkt. 3, 4, 7 i 8 ww. artykułu nie realizuje, z uwagi na brak wniosków w powyższym zakresie. Nie realizuje również zadania zawartego w pkt. 5 tj. nie prowadzi środowiskowego domu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Potrzeby w tym zakresie zabezpiecza Środowiskowy Dom Samopomocy w Bartoszycach, prowadzony przez Gminę Miejską Bartoszyce.

W ramach oceny prawidłowości postępowania w sprawach przyznawania świadczeń, dokonano analizy losowo wybranych akt osób otrzymujących pomoc w formie: zasiłku stałego, zasiłku celowego, specjalnego celowego i okresowego, wynikającą z realizacji przez Ośrodek zadań określonych w art. 17 i 18 ustawy o pomocy społecznej. Stwierdza się, że w skontrolowanych aktach wnioski o udzielenie pomocy rozpatrywane były w terminie, zgodnie z Ustawą z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (jednolity tekst Dz. U. z 2013 r. poz. 267 ze zm.). Rodzinne wywiady środowiskowe przeprowadzano z zachowaniem terminu określonego w obowiązujących przepisach w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego. W jednym przypadku (dotyczy pomocy udzielonej w formie zasiłku stałego) nie przeprowadzono aktualizacji rodzinnego wywiadu środowiskowego, o której mowa w art. 107 ust. 4 ustawy. Dokumentacja związana z przyznaniem świadczeń z pomocy społecznej była prawidłowo kompletowana.

W zakresie realizacji zadania w formie zasiłku stałego stwierdzono nieprawidłowość, która dotyczyła braku rodzinnych wywiadów środowiskowych cz. II dotyczących osób o których mowa w art. 103 ustawy, tzw. wywiadów alimentacyjnych, pomimo że świadczeniobiorcy pobierający zasiłek stały posiadali zstępnych lub wstępnych, prowadzących odrębne gospodarstwo domowe.

Analiza realizacji zadania w formie zasiłku okresowego wykazała w dwóch przypadkach nieprawidłowość. W aktach spraw osób, które ubiegały się o świadczenie po raz kolejny stwierdzono brak wniosków i aktualizacji rodzinnych wywiadów środowiskowych. W jednym przypadku brak aktualizacji rodzinnego wywiadu środowiskowego skutkowało wypłatą świadczenia w wysokości niższej niż faktycznie przysługująca. W związku z tym, że organ pomocy w trakcie kontroli wszczął postępowanie i wydał decyzję administracyjną ustalającą prawidłową wysokość świadczenia, odstępuje się do wydania w tym zakresie zalecenia.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, działając w oparciu o art. 128 ust.1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 182 ze zm.), wnoszę o podjęcie przez kierownika kontrolowanej jednostki, jako osoby odpowiedzialnej za stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości, stosownych działań, mających na celu ich wyeliminowanie oraz realizację następujących zaleceń:

1. Podjąć działania mające na celu prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych, zgodnie z wymogiem art. 17 ust.1 pkt 12 ustawy o pomocy społecznej.

Termin realizacji: 30 dni od daty otrzymania zaleceń.

2. Przeprowadzać rodzinne wywiady środowiskowe cz. II u osób o których mowa w art. 103 ustawy, na podstawie art.107 ust.1 ustawy.

Termin realizacji: na bieżąco.

3. W przypadku ubiegania się o przyznanie świadczenia z pomocy społecznej po raz kolejny sporządzać aktualizację rodzinnego wywiadu środowiskowego, zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy. Stosować zasadę udzielania świadczeń z pomocy społecznej, określoną w art. 102 ustawy.

Termin realizacji: na bieżąco.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r. poz. 182 ze zm.) kontrolowanej jednostce przysługuje prawo, w terminie 7 dni od daty otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłoszenia do nich zastrzeżeń. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń informację o sposobie i terminie realizacji zaleceń, uwag i wniosków należy przekazać do Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Z up. WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Wanda Sylwia Kicińska
Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej
Warmińsko-Mazurskiego Rządu Wojewódzkiego
w Olsztynie